

Тема: Визначаємо причину і наслідок. Роксана Єнджієвська-Врубель. «Ще не все втрачено»

Очікувані результати:

- передає зміст повідомлення за допомогою асоціативних схем, таблиць [4 МОВ 1-1.2-4]; передає зміст усного повідомлення (послідовність подій у розповіді; перелік ознак в описі; наведені аргументи в міркуванні) [4 МОВ 1-1.2-2]; - визначає головну думку тексту [4 МОВ 1-1.4-2]; - правильно інтонуює різні види речень за метою висловлювання та емоційним забарвленням [4 МОВ 1-1.7-6] - читає подумки та виразно вголос тексти різних видів та з різною метою [4 МОВ 2-2.1-2]; - розповідає (докладно, стисло або вибірково), про що йдеться в тексті [4 МОВ 2-2.1-3]; - знаходить у тексті відповіді на поставлені запитання [4 МОВ 22.1-5]; - відтворює фактичну інформацію з тексту [4 МОВ 2-2.1-6]; висловлює припущення про наміри автора тексту, обґрунтовує свої думки [4 МОВ 2-2.2-4]; - установлює причиново-наслідкові зв'язки між подіями, вчинками персонажів та їхніми стосунками з іншими персонажами [4 МОВ 2-2.2-6]; - аналізує емоційний стан персонажів, пояснює причини відповідних переживань персонажів [4 МОВ 22.2-8]; - висловлює свій погляд на предмет обговорення (тему, головну думку, висновки тощо) [4 МОВ 2-2.3-3]

Перевіряю себе¹:

- Я вчуся аналізувати емоції персонажів.
- Я вмю передавати емоції персонажів під час читання;
- Я вмю шукати відповіді на запитання в тексті.
- Я вчуся визначати причини і наслідки подій.

¹ для перевірки учнями результатів роботи на уроці

Ключові/нові слова:

Причина, наслідок, емоції

Матеріали та обладнання:

- Підручник, зошит
- інтерактивна дошка/проектор

I. •••²	Колективна робота 1. Словникова робота (порався, блаженство, соцмережа, профіль, неактуальний, нікчема, козирнути, реальність – див. додаток). 2. Слухання оповідання (читає вчитель або використовується аудіододаток). Завдання перед читанням (попередньо записати на дошці або продемонструвати кадр з презентації). <table border="1" data-bbox="300 1547 1495 1626"> <tr> <td>Варіант 1. Прослухати текст і назвати головних героїв.</td> <td>Варіант 2. Запам'ятати момент, коли настрої Іполита змінився.</td> </tr> </table> Перевірка завдань.		Варіант 1. Прослухати текст і назвати головних героїв.	Варіант 2. Запам'ятати момент, коли настрої Іполита змінився.				
Варіант 1. Прослухати текст і назвати головних героїв.	Варіант 2. Запам'ятати момент, коли настрої Іполита змінився.							
II. •••	Підготовка до правильного і свідомого читання Варіант 1 – читають мовчки. Варіант 2 – читають пошепки з допомогою вчителя. 1. Читання тексту по абзацах. <table border="1" data-bbox="300 1816 1495 1966"> <tr> <td>Перший абзац</td> <td>Варіант 1 – прочитати мовчки і підготувати відповідь на запитання: «Чому Іполит мав чудовий настрій? Що він робив?»</td> <td>Варіант 2 – прочитати пошепки.</td> </tr> </table> Перевірка всіх завдань: Варіант 1 – дають відповіді на запитання. Варіант 2 – переказують прочитане. <table border="1" data-bbox="300 2040 1495 2085"> <tr> <td>Другий</td> <td>Варіант 1 – прочитати мовчки і</td> <td>Варіант 2 –</td> </tr> </table>		Перший абзац	Варіант 1 – прочитати мовчки і підготувати відповідь на запитання: «Чому Іполит мав чудовий настрій? Що він робив?»	Варіант 2 – прочитати пошепки.	Другий	Варіант 1 – прочитати мовчки і	Варіант 2 –
Перший абзац	Варіант 1 – прочитати мовчки і підготувати відповідь на запитання: «Чому Іполит мав чудовий настрій? Що він робив?»	Варіант 2 – прочитати пошепки.						
Другий	Варіант 1 – прочитати мовчки і	Варіант 2 –						

	абзац	підготувати відповідь на запитання: «Для чого Іполит вирішив відвідати «Собачу будку?»»	прочитати пошепки і дати відповідь на запитання: «Хто був найкращим другом Іполита?»
	Перевірка всіх завдань.		
	Третій, четвертий, п'ятий абзаци	Варіант 1 – прочитати мовчки і підготувати відповідь на запитання: «Що вразило Іполита?»	Варіант 2 – прочитати пошепки і дати відповідь на запитання: «Що побачив Іполит у «Собачій будці?»»
	Перевірка всіх завдань.		
••	Шостий абзац	Варіанти 1 і 2 – прочитати мовчки і дати відповідь на запитання: «Що зробив Іполит після відвідання «Собачої будки?»»	
	Перевірка завдання.		
	Кінець оповідання	Варіант 1 – прочитати діалог двох приятелів	Варіант 2 – прочитати мовчки останній абзац і дати відповідь на запитання: «Що змінило настрої Іполита?»
	Перевірка всіх завдань.		
III.	З'ясуємо поняття «причина» і «наслідок».		
•••	1. Завдання підручника 1, 2, с. 47		
	2. З'ясуємо поняття причина і наслідок за допомогою речень: Іполит поприбирав у квартирі і готував спагеті , тому він мав чудовий настрій . Іполит мав чудовий настрій , тому що поприбирав у квартирі і готував спагеті . Що було раніше? Що пізніше? Чому Іполит мав чудовий настрій?		
•	3. Доповнення схеми в зошиті.		
	Порівняти ставлення до соцмереж Іполита та Киціана. Дописати висновок у схему.		

IV. •••	Складання плану і переказування за ним. 1. Поетапна робота над складанням плану <table border="1" data-bbox="300 353 1481 510"> <tr> <td data-bbox="300 353 504 510"><i>Перший етап</i></td> <td data-bbox="504 353 986 510">Варіант 1 – проглянути текст і подумати, на скільки частин його можна поділити.</td> <td data-bbox="986 353 1481 510">Варіант 2 – подумати, який комікс можна створити на основі оповідання. Можна використати слова тексту.</td> </tr> </table> Перевірка всіх завдань. <table border="1" data-bbox="300 582 1481 660"> <tr> <td data-bbox="300 582 504 660"><i>Другий етап</i></td> <td data-bbox="504 582 986 660">Варіант 1 – подумати, про що йдеться в кожній частині.</td> <td data-bbox="986 582 1481 660">Варіант 2 – вибрати головні малюнки для коміксу.</td> </tr> </table> Перевірка всіх завдань. <table border="1" data-bbox="300 734 1481 846"> <tr> <td data-bbox="300 734 504 846"><i>Третій етап</i></td> <td data-bbox="504 734 986 846">Варіант 1 – дібрати заголовки до кожної частини тексту.</td> <td data-bbox="986 734 1481 846">Варіант 2 – дібрати репліки/підписи до малюнків.</td> </tr> </table> Перевірка всіх завдань. Визначення кращих заголовків і найбільш вдалих реплік/підписів до малюнків. За результатами роботи план записується на дошці. (варіант плану: 1. Велика радість Іполита. 2. Іполит хоче поділитися радістю. 3. Іполит засмутився. 4. Розмова друзів. 5. Настрій Іполита поліпшився. 2. Спільне завдання 1. Переказування за складеним планом. Одні учні переказують, інші – доповнюють відповіді. 2. Обговорення питання: Чи справді відбулися якісь зміни в житті Іполита?	<i>Перший етап</i>	Варіант 1 – проглянути текст і подумати, на скільки частин його можна поділити.	Варіант 2 – подумати, який комікс можна створити на основі оповідання. Можна використати слова тексту.	<i>Другий етап</i>	Варіант 1 – подумати, про що йдеться в кожній частині.	Варіант 2 – вибрати головні малюнки для коміксу.	<i>Третій етап</i>	Варіант 1 – дібрати заголовки до кожної частини тексту.	Варіант 2 – дібрати репліки/підписи до малюнків.
<i>Перший етап</i>	Варіант 1 – проглянути текст і подумати, на скільки частин його можна поділити.	Варіант 2 – подумати, який комікс можна створити на основі оповідання. Можна використати слова тексту.								
<i>Другий етап</i>	Варіант 1 – подумати, про що йдеться в кожній частині.	Варіант 2 – вибрати головні малюнки для коміксу.								
<i>Третій етап</i>	Варіант 1 – дібрати заголовки до кожної частини тексту.	Варіант 2 – дібрати репліки/підписи до малюнків.								
V. •	Виразне читання <table border="1" data-bbox="300 1272 1481 1417"> <tr> <td data-bbox="300 1272 986 1417">Варіант 1 – відшукати образні слова, вислови, які допоможуть визначити інтонацію, з якою потрібно читати оповідання.</td> <td data-bbox="986 1272 1481 1417">Варіант 2 – відшукати в тексті речення з розділовими знаками ?, ! і подумати, з якою інтонацією їх треба читати.</td> </tr> </table> Перевірка всіх завдань. 3. Знайти на схемі «Причина і наслідок» слова, які передають настрій Іполита. Назвати позитивні і негативні емоції. Подумати, з якою інтонацією треба читати відповідні частини тексту, щоб передати настрій. 4. Читання тексту.	Варіант 1 – відшукати образні слова, вислови, які допоможуть визначити інтонацію, з якою потрібно читати оповідання.	Варіант 2 – відшукати в тексті речення з розділовими знаками ?, ! і подумати, з якою інтонацією їх треба читати.							
Варіант 1 – відшукати образні слова, вислови, які допоможуть визначити інтонацію, з якою потрібно читати оповідання.	Варіант 2 – відшукати в тексті речення з розділовими знаками ?, ! і подумати, з якою інтонацією їх треба читати.									
VI. •••	Підсумок уроку З якою метою, на вашу думку, створено оповідання «Ще не все втрачено»? Яка була причина спочатку радісного, а потім сумного настрою Іполита? Якими були наслідки....? Що б ви порадили Іполиту?									

²• самостійна робота; •• робота в парах; ••• колективна робота

Додаток для словникової роботи

Блаженство – велике щастя, насолода.

Соцмережі – інтернет-спільнота користувачів.

Профіль (у соцмережі) – відображення персональних даних користувача.

Неактуальний – неважливий для певного часу.

Нікчема – ні на що не здатна людина.

Козирнути – похвалитися.

Реальність – те, що існує насправді.

ЧИТАЄМО І ОБГОВОРЮЄМО

ВИЗНАЧАЄМО ПРИЧИНУ І НАСЛІДОК

1. Прочитайте оповідання. Знайдіть місце в тексті, коли змінюється настрій героя.

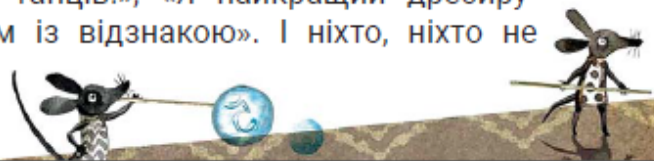
Ще не все втрачено

Одного приємного сонячного дня Іполит Собакевич, короткошерста такса, порався на кухні в чудовому настрої. Він саме закінчив наводити лад у шафі з килимками, ще раніше помив вікна, а тепер із друшляком у лапці чекав, поки доваряться спагеті. Іполит задумав їх приготувати в болонському соусі. І цей чудовий, «смачний», милий намір несподівано став причиною його великої радості.

Сонце світило, вікна блищали, а серце Собакевича сповнювало блаженство. І таке велике, що зненацька в нього виникло бажання потанцювати. Тож він затанцював – отак, із друшляком у лапці. А коли цього виявилось замало, він вирішив поділитися своєю радістю з іншими. Отож Іполит схопився за телефон і подзвонив до свого найкращого друга, kota Алоїза Киціана, щоб запросити його на обід. Потім він побіг до спагеті. А оскільки вони були ще не готові, Собакевич дещо надумав. Якщо того блаженства в ньому так багато, то він наділить ним близьких і далеких (хоча, мабуть, занадто далеких) знайомих із собачої соцмережі «Собача Будка».

Він зробив фото на тлі чистих вікон і помістив його на своєму профілі з підписом: «Я щасливий, бо варю обід». А принагідно пробігся очима й по інших профілях. Однак через те, що він побачив, раптово зник апетит. З монітора на нього вискочили кубки-нагороди з виставок, медалі з усіляких там показів, а також посмішки з-під пальм і з басейнів. Знайомий кокер-спанієль гордо демонстрував гігантську індіанську корону з пір'я, а одна пуделька – павиний хвіст.

А ці підписи! «Я махаю до вас із найвищої гори світу!», «Я щойно виграла в конкурсі танців!», «Я найкращий дресирувальник миші. Ось мій диплом із відзнакою». І ніхто, ніхто не

сфотографувався з друшляком для зціджування макаронів! Ніхто, ніхто не написав, що щасливий, бо помив, бач, вікна.

І вмить задоволення від приємного і корисно проведеного дня змінилося у серці Іполита Собакевича на заздрощі й відчуття, що він повний невдаха.

Атож, він єдина такса, яка не може перед світом і знайомими із «Собачої Будки» абсолютно нічим похвалитися. Після тривалих понурих роздумів Іполит видалив уже неактуальний радісний запис, вимкнув комп'ютер і поплентався цідити спагеті, які до того часу вже встигли приклеїтися до горщика.

— Я навіть спагеті не вмію як слід зварити, ох, я нічема... Все пропало... Як нема чим козирнути, то нема чого пхатися в ту «Собачу Будку»...

— «Собача Будка»? — зацікавився Киціан, який вже стояв на порозі. — Ти говориш про це дивне місце, що створили собаки, аби між собою вихвалитися?

— А хіба коти не мають своїє «Будки» в інтернеті?

— Звісно, ні! Ми, коти, не любимо з кимось порівнюватися — ми для цього надто виняткові, — пирхнув Киціан.

Присутність найкращого друга справила таке гарне враження, що Іполит перестав думати про «Собачу Будку». І хоч дивовижне блаженство вже не повернулося, та, коли вони сіли до щедрого столу й запалили свічки, він почувався цілком непогано.

— Якщо зробити знімок згори, то виглядатиме майже як у ресторані... І чого на фотографіях усе виглядає інакше, ніж в реальності?

Роксана Єнджієвська-Врубель. Переклад Ірини Тучапської

2. Дайте відповідь на запитання реченнями з тексту.

- Що робив Іполит Собакевич до відвідання «Собачої Будки»?
- Який у нього був настрій?
- Яким був наслідок відвідання Іполитом соцмережі?
- Чи справді відбулися якісь зміни в житті Іполита?

3. Порівняйте ставлення до соцмереж Іполита та Киціана.

4. Напишіть відповідь на запитання (три речення): Чого мене навчило оповідання «Ще не все втрачено»?